

ק"פ 1462/03/21 - עו"ד יעל דולב נגד רו"ח דוד גולדברג

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ק"פ 1462-03-21 גולדברג נ' דולב

לפני כבוד השופט שמאי בקר	עו"ד יעל דולב
המבקשת: (הנאשמת)	
נגד	
המשיב: (הקובל)	רו"ח דוד גולדברג

החלטה משלימה

זוהי החלטה במסגרת קובלנה שהוגשה על ידי המשיב, רו"ח דוד גולדברג (להלן: המשיב), נגד עו"ד יעל דולב (להלן: המבקשת).

החלטה זו היא החלטה משלימה להחלטתי מיום 6.3.2022 (להלן: ההחלטה הקודמת) בעניין בקשתה של המבקשת לקבלת חומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי).

1. ביום 1.3.2021 [1] הגיש המשיב קובלנה פלילית נגד המבקשת (להלן: הקובלנה). על פי הנטען בקובלנה, במועד הרלוונטי לאמור שם, "היתה המבקשת היועצת המשפטית (בדיני עבודה) של לשכת רואי החשבון בישראל" (להלן: הלשכה); המשיב הוא רואה חשבון במקצועו.

בקצרה, על פי הנטען בקובלנה, המבקשת עשתה, לכאורה ולשיטת המשיב, שימוש פסול בדוח אשר הוכן ביחס אליו בשנת 2018 (להלן: דוח הבודקת) וזאת בכדי להרחיקו מהלשכה; בכך היא עברה, לטעמו, עבירות לפי חוק הבחירות לגופים ציבוריים, התשי"ד-1954, ועבירות איומים וסחיטה באיומים, לפי סעיף 192 ו-428 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאמה.

2. ביום 6.7.2021 הגישה המבקשת בקשה לעיין בחומר חקירה, לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. המבקשת ביקשה לעיין בהקלטה אשר תיעדה שיחה במהלכה, לטענת המשיב, בוצעו העבירות הנטענות (להלן: ההקלטה); לעיין בדו"ח הבודקת, ובכתבי בי-דין בהליכים משפטיים אחרים שהתנהלו ביחס לדוח (להלן: ההליכים הקשורים). המבקשת טענה, כי החומרים המבוקשים על ידה הם חומרי חקירה, כמשמעותם בחוק סדר הדין הפלילי, וכי אין היא יכולה לנהל את הגנתה כהלכה מבלי לעיין בהם.

המשיב התנגד לבקשה, וטען כי החומרים המבוקשים אינם רלוונטיים להליך דנא, וממילא מדובר, לטענתו, בחומרים חסויים שלא ניתן להעבירם או לגלותם בגדר ההליך כאן. עוד ביקש המשיב מבית המשפט לקבוע כי יוצא צו איסור פרסום ביחס להליך הקובלנה, ונימק את טעמיו לבקשה זו.

3. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, קבעתי במסגרת ההחלטה הקודמת, כי כל החומר שהתבקש על ידי המבקשת מהווה חומר חקירה מובהק, שנמצא בליבת טענותיו של המשיב כלפיה.

עם זאת, רק לשם הזהירות, ונכח טענותיו של המשיב ביחס ל"חיסיון עורך דין לקוח" שחל, לשיטתו, בחלק מההקלטה, קבעתי כי היא קודם תועבר אלי (בצירוף התמלול המלא שלה), ורק לאחר שאעיין בה - " ... ובניכוי **קטעים שיימצא (אם יימצא) שהם חוסים תחת חיסיון עורך דין לקוח, יועברו ההקלטה והתמלול אל המבקשת**[2]".

עוד קבעתי, גם כן אך ורק למען הזהירות, כי אף דוח הבודקת, והחומר השייך להליכים הקשורים בו, יועברו לעיוני; אשר לדוח, קבעתי כי לאחר שאעיין בו, **בהיעדר מניעה של ממש וטעם כבד משקל שיירשם - אזי אורה על השלמת המהלך ועל העברתו לעיין המבקשת**. ביחס להליכים הקשורים קבעתי: "מבלי לפגוע באמור בהחלטתי ביחס לחובה למסרם להגנה, הרי ש**כפועל יוצא מעיין והחלטה סופית ביחס להקלטה ולדוח הבודקת - תינתן החלטה סופית גם ביחס לאופן העברת חומרים אלה להגנה**".

4. ביום 10.5.2022 התקבלו המסמכים מאת המשיב, בהתאם להחלטתי (פרט להליך הנוסף, ראו להלן); ביום 10.6.2022 הבהיר המשיב (אף זאת בהתאם להחלטתי) את מיקומם המדויק בהקלטה של החלקים החוסים, לשיטתו, תחת חיסיון עורך דין לקוח.

המשיב צירף למסמכים שהוגשו על ידו בקשה ביחס ל - "אופן ביצוע העברת החומרים", שלפיה דוח הבודקת וההליכים הקשורים בו "ימסרו לנאשמת במסירה אישית, מבלי להביא לפרסומם ברבים, מבלי לסרוק אותם במערכת נט המשפט, ותוך מתן הוראות חיסיון מתאימות לנאשמת (שממלא חלות עליה כמי שייצגה את לשכת רואי החשבון בעבר וכמי שמחזיקה ממילא בחומרים אלו)".

עוד ביקש המשיב: "ככל שבית המשפט הנכבד יתן החלטה, שיהא בה כדי לפגוע באופן כלשהו בחובותיו של הקובל בהליכים המשפטיים האחרים, לשמירה על חיסיון החומרים כאמור לעיל ו/או פגיעה בחיסיון עורך דין לקוח - כי אז יעוכב ביצועה של החלטת בית המשפט הנכבד, תוך מתן אפשרות לקובל לשקול האם להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה כאמור, וזאת תוך 30 יום ממועד מתן ההחלטה".

5. **ההקלטה:** עיינתי בתמליל ההקלטה, ואני קובע כי אכן, בהתאם להודעת ב"כ המשיב, חל חיסיון עורך דין לקוח מעמוד 41 שורה 25 בתמלול (השורה האחרונה בעמוד, החומר החסוי מתחיל בעמוד 42), ועד עמוד 56 בשורה 11; האמור בתמליל נכון כמובן גם ביחס להקלטה, בהתאמה.

6. **דוח הבודקת:** עיינתי לעומק אף בדוח הבודקת, ולא ראיתי מניעה או טעם כבד משקל לשנות מהחלטתי הקודמת, העקרונית, לפיה חובה על המשיב להעבירו לעיון המבקשת, במלואו, ללא כל סייג, זולת צו איסור פרסום על שמות המתלוננים הנזכרים בו.

העיון בדוח הבודקת, אף חיזק את מסקנתי שלפיה העדר העברתו לעיון המבקשת, יוביל בהכרח לפגיעה באפשרותה להתגונן כראוי מפני האשמותיו של המשיב כלפיה, ולא יאפשר את ניהול ההליך באופן הוגן וראוי.

כמו כן קבעתי כבר כי לא ניתן לקבל את בקשתו של המשיב "לשמירה על חיסיון" הדוח, ואף לאחר העיון בו, לא ראיתי כל טעם לשנות מקביעתי זו (ראו סעיפים 20-21 להחלטה הקודמת).

7. **ההליכים הקשורים:** המשיב הגיש מסמכים משני הליכים הקשורים לדוח הבודקת - סע"ש 62807-07-18 שמתנהל בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, וה"פ 31874-10-18 - בבית המשפט המחוזי בתל אביב. המבקשת ביקשה לעיין גם ב-בר"ע 2470-12-20, אולם המסמכים מהליך זה לא צורפו (לעיל ולהלן: ההליך הנוסף).

לאחר עיון בחומר שהוגש לעיוני, נושא ההליכים הקשורים, אני קובע, כפי שכבר קבעתי בהחלטה הקודמת, כי חשיבות העברתם למבקשת היא בבסיס ההליך כאן, וקביעה אחרת לא תאפשר לה, כנאשמת, לנהל את הגנתה כראוי, וממילא תהווה חסם מפני קיומו התקין וההוגן.

8. דא עקא, שהן בית הדין האזורי לעבודה, והן בית המשפט המחוזי בתל אביב, הורו כי ההליכים הקשורים יתנהלו תחת צו איסור פרסום (החלטה מיום 4.11.2018, מאת כבוד השופט שילה, ביחס להליך בבית המשפט המחוזי בתל אביב), ובדלתיים סגורות (החלטה מיום 5.12.2018 מאת כבוד השופטת גרשון-יזרעאלי).
9. על פי פסיקת בית המשפט העליון (בש"פ 4741/11 פלוני נ' מדינת ישראל (26.10.2011)) (להלן: **פלוני**), נאשם המבקש לעיין בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, שהוא סודי או חסוי, עליו לנקוט תחילה הליך מקדמי ועצמאי, נפרד, לצורך הסרת ה"מעטה" החל על החומר - "הליך זה צריך להינקט לפי סדרי הדין המסדירים את הסרת החיסיון או הסודיות הרלוונטיים...".
10. במקרה דנא, הסכימה המבקשת, בהגינותה (כטענה חלופית), ביחס להליכים המתנהלים בדלתיים סגורות או תחת צו איסור פרסום, כי ינתן צו ספציפי ביחס אליהם, או לחלק מהם; כך כתבה המבקשת: "בעניין זה (של ההליכים הקשורים, ש.ב) ראוי לציין כי הטענה לקיום הליכים אחרים המתנהלים בדלתיים סגורות אינה יכולה להשליך על הליך זה, שהוא הליך של קובלנה פלילית בעניין 'איומים', והוא פתוח ופומבי. לכל היותר, אם יש חומר מסוים שמצדיק איסור פרסום נקודתי, הרי שניתן לתת צו איסור פרסום ספציפי, אם יבקש הקובל לעשות זאת. אולם אין בכך כדי לפטור את הקובל מהעברת חומרי החקירה לעיון הנאשמת" (ראו בקשת המבקשת לעיון בחומר החקירה, בפסקאות 11-12).
11. מובן מאליו, כי פתוחה הדרך בפני המבקשת לפעול על פי הקבוע בפרשת **פלוני**, ולפנות אל בית המשפט בהליכים הקשורים בבקשה לפתוח את הדלתיים, או להסיר את צו איסור הפרסום; ברם, בקשה זו (אם בכלל תוגש) אינה יכולה להיות קשורה או לשמש כמעין תנאי ביחס לחובתו של המשיב להעביר את החומר השייך להליכים הקשורים, לעיון המבקשת - הנאשמת כאן.
12. ודוק: אין המדובר כאן בהליך פלילי רגיל, כפי שהיה בפרשת **פלוני**, כזה המוגש על ידי התביעה, שלה חזקת תקינות ומקצועיות; אלא, שכאן המדובר בקובלנה פלילית, אשר ניהולה, וגם עצם קיומה, אינם קשורים בהכרח לאינטרס הציבורי, עליו אמונה התביעה, אלא מושתתים, רובם ככולם, על פעולותיו ושאיפותיו של הקובל הפרטי.
- לאחר מתן החלטתי הקודמת, מיום 6.3.2022, ניתן פסק דין בבית המשפט העליון במסגרת בג"צ 1322/22 **כהן נ'** **מלמד** (31.3.2022) (להלן: **כהן**). בעניין **כהן** קיבל בית המשפט העליון את בקשת העותרת, לדון בעתירה שהגישה (ואף קיבלה באופן חלקי).
- העותרת, שהיתה נאשמת במסגרת קובלנה פלילית, הגישה עתירה נגד החלטת בית המשפט המחוזי לדחות ערר שהגישה נגד החלטת בית משפט השלום במסגרת בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. בית המשפט העליון קבע כי באופן רגיל, בהליך פלילי רגיל, היה מקום לדחות את העתירה על הסף, אולם נוכח העובדה שהיה מדובר שם על הליך של קובלנה פלילית - נקבע שיש לדון בעתירה.

בית המשפט העליון עמד בהרחבה על הקושי במוסד הקובלנה הפלילית, באופן כללי, אגב דיון בשוני המהותי בין הליך פלילי רגיל, לבין קובלנה פלילית פרטית; שוני אשר יש בו כדי להשפיע על מערך האיזונים בין האינטרסים השונים בתיק; כך בית המשפט העליון בפרשת כהן:

"...אך בעוד שבהליך פלילי רגיל, הזכות להניע את ההליך מסורה לתביעה הכללית, שעומדת לה חזקת ההגינות, המקצועיות והיעדר מניעים זרים, הרי שבקובלנה פרטית האינטרס האישי של הקובל להגשת הקובלנה יכול להיות מונע מרגשי נקם, על מנת להציק לנאשם, להטרידו ולאיים עליו ובכך להביא להליך סרק, המשחית את זמנה של מערכת המשפט לריק (רע"פ 10857/08 אבו סוכן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 [פורסם בנבו] (20.8.2009); בג"ץ 4957/08 שורת הדין נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 15 [פורסם בנבו] (17.10.2010)). זאת ועוד. כתב אישום מוגש על ידי המדינה לאחר שעבר כמה מסננות של בקרה ופיקוח, ולאחר בדיקת העובדות באופן אובייקטיבי על ידי חוקרי המשטרה והתביעה המשטרית או הפרקליטות. לא כך בהליכי קובלנה פלילית, שאז המושכות מופקדות בידיו של אדם או גורם פרטי, שהוא גם החוקר וגם התובע.

הקובל אינו כפוף לביקורת ולבקרה, מניעיו עלולים להיות פסולים, והקובלנה הפלילית היא כלי עוצמתי שניתן להשתמש בו לרדיפה ולהתנכלות. כשלעצמי, אני מתקשה לראות מהו האינטרס הלגיטימי שניתן להשיג בקובלנה הפלילית שלא ניתן להשיג באמצעות תובענה אזרחית רגילה. אף הפסיקה הכירה בכך ש'עיקר עבירות הקובלנה הפרטית נושאות סממנים של סכסוך אזרחי' עבירות שהן בעיקר בתחום היחסים שבין אדם לחברו, ולעיתים הן מתאימות יותר לתחום היחסים האזרחיים מאשר לתחום הפלילי".

ובהמשך:

"השטח נותר אפוא פרוץ לגחמות של קובלים פרטיים, שבמקרים רבים משתמשים בכלי הקובלנה הפרטית על מנת להטריד או להטריל, ולהפעיל לחץ על הצד שכנגד. המחוקק ביקש לאפשר לפרט 'לתבוע את עלבונו' (ראו דברי ההסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה-1965 בעמ' 191), אך ברבות הימים נעשה שימוש לרעה בכלי הקובלנה הפלילית".

ועוד בהמשך:

"...קיים חשש שתוגש קובלנה שהעובדות שבבסיסה מפוקפקות; יש והקובל מודרך משיקולים של נקם או הטרדה; שרביט הניצוח על ההליך הפלילי נמסר ביד לא אמונה (בסייגים), והאשם יכול שימצא עצמו בעמדה נחותה; שמו הטוב ייפגע; זכויותיו יקופחו; יכול שיינקטו נגדו אמצעים של חיפוש ואף מעצר" (החלטת כב' השופט נ' סולברג בשבתו כשופט שלום בק"פ (שלום י-ם) 106/99 הרב עובדיה יוסף נ' התנועה למען איכות השלטון בישראל [פורסם בנבו] (28.6.1999)). דומה כי מאז המצב אך החמיר.

ראוי אפוא כי המחוקק יחזור ויבחן אם יש מקום להותיר על כנו את מוסד הקובלנה הפלילית...".

13. אין אני קובע כי כל החששות, או אף חלקן, ביחס להולדתה ולניהולה של קובלנה פלילית - חלים כאן; ועם זאת, הקביעות הכלליות ותמרורי האזהרה שהעמיד בית המשפט העליון ביחס לטיבו וטבעו של הליך זה - ראוי שיהיו לנגד עינינו גם כאן, כבכל קובלנה פלילית.

להשלמת התמונה יובהר עוד, כי בית המשפט העליון קבע באותה פרשה, כי את הקובל יש לחייב **לפחות** באותן החובות החלות על המאשימה במשפט פלילי, גם ביחס לזכות העיון. עוד נקבע, כי לא חלה על הקובל חובה לגבות הודעות מעדים שאינם בשליטתו, אך "מקום שבו העדים נמצאים בשליטתו של הקובל, או שניתן לצפות כי הקובל יכול לפנות אליהם, ולקבל אמרה כתובה או פרפרזה של עדותם - יש מקום לחייב את הקובל לעשות כן, על מנת שהנאשם לא יהא כמגשש באפילה".

14. נוכח ההבדלים המהותיים בין הליך של קובלנה פלילית פרטית, לבין הליך פלילי רגיל, המנויים בהרחבה לעיל במסגרת עניין **כהן** - בלתי סביר לקבוע כי זכות העיון של המשיבה אינה מתפרשת גם על ההליכים הקשורים לדוח, אף אם הם מתנהלים בדלתיים סגורות או תחת צו איסור פרסום (קל וחומר כאשר עלה מהם שהיא אף נחשפה כבר, מתוקף תפקידה, אל חלקם).

במקרה דנא, צו איסור הפרסום ניתן בהליכים אזרחיים^[3] (שמא אף אולי בהסכמה), שהמדינה, כתביעה כללית, אינה צד להם, תוך שמירה על אינטרסים שונים, שאינם קשורים כלל להליך כאן. קשה להלום מצב משפטי שבו המדינה, בהליך פלילי רגיל, היתה "דואגת" לחסות חומר מסוים, כפי שיכול לעשות הקובל הפרטי, ובמקביל מבקשת לנהל הליך פלילי במחשכים, תוך שהיא מבקשת להתעטף באותם צווים; מצב זה עלול להתרחש רק כאשר מדובר בקובלנה פרטית.

אינני קובע, כאמור, בוודאי לא בשלב זה, כי זה המצב לאשורו כאן, אולם באותה הנשימה - גם אין בדעתי, ולא סביר יהא לשלוח את המבקשת, אשר לא הואשמה בדבר על ידי המדינה, לכתת רגליה אצל בתי משפט שונים על מנת לנסות להסיר צווי איסור פרסום כאלה ואחרים, רק כדי שתוכל לעיין בחומר החקירה הנמצא בבסיס הקובלנה שהגיש נגדה המשיב, כדי לנסות ולהתגונן מפניה כראוי.

אוסף עוד, כי שליחת המבקשת אל הערכאות המשפטיות בהליכים הקשורים, על מנת שישקלו הסרת איסור הפרסום, במטרה לאפשר עיון בחומר לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (ובכך לקשור את החלטתן לזכות העיון שלה), מעבר לכך שהיא מהווה חוסר יעילות וסרבול מיותר של ההליך, היא גם שגויה במישור המהותי: יהא על השופט הדן בהליך האזרחי להיכנס לנעליו של השופט הפלילי, ויש בכך "יצוא" מוטעה, לטעמי, של ההליך, ולמעשה פגיעה בתקינותו.

כאמור, בענין **פלוגי** דן בית המשפט העליון בערר שהיה קשור להליך פלילי **רגיל** (שאינו קובלנה), ופרשת **כהן** לימדנו כי יש לערוך אבחנה בין שני ההליכים, במישורים רבים ומהותיים; על בסיס אבחנה זו, מושתתת מסקנתי דלעיל.

15. לבסוף, הגם שהחלטתי כי ההליכים הקשורים הם חומר חקירה, לכל דבר וענין, שחובה למוסרם לעיונה של המבקשת, ובהתאם להסכמתה להוצאת צו איסור פרסום חלקי (לפחות אודות פרטים ספציפיים בהם), ומתוך כיבוד ערכאות המחייב אי-מתן החלטות שיפוטיות סותרות, ולו לכאורה, אני קובע כי **בשלב זה יינתן צו איסור פרסום אך ורק על ההליכים הקשורים, בכלל, תוך דגש מיוחד על שמות המתלוננים בדוח.**

למען הסר ספק, יובהר הברור מאליו: כל יתר ההליך - פומבי ופתוח לציבור, כפי שאך ראוי לו, להליך פלילי, במדינה דמוקרטית, ועל פי הדין הבסיסי במדינת ישראל.

אם תפנה המבקשת אל הערכאות מושא ההליכים הקשורים בבקשה לפתיחה הדלתיים או הסרת צו איסור הפרסום, ובקשתה תתקבל - מהטעמים הרלוונטיים להליכים שם- הרי שגם בהליך דנא, בהמשך להחלטתי הקודמת בסעיף 18 - לא יהיה עוד כל טעם להותיר את צו איסור הפרסום הקשור להליכים אלה. ברם, במצב המשפטי דהיום, יוותר צו איסור הפרסום אודות ההליכים קשורים, ולו עד החלטה אחרת[4].

16. אשר על כן, לאור כל האמור לעיל, אני קובע כדלקמן:

א. המשיב יגיש לבית המשפט את חומר החקירה השייך להליך הנוסף בתוך 45 יום, ולאחר קבלתו, תינתן החלטה גם ביחס אליו.

ב. המשיב יעביר אל המבקשת את ההקלטה והתמלול שלה, בניכוי החלקים החוסים תחת חיסיון עורך דין לקוח, כמפורט בסעיף 5 לעיל, בתוך 45 ימים.

ג. המשיב יעביר אל המבקשת את דוח הבודקת המלא, בתוך 45 ימים.

ד. המשיב יעביר את החומר של ההליכים הקשורים, בתוך 45 ימים, למעט ההליך הנוסף, אשר ביחס אליו תינתן החלטה נפרדת.

לבקשת המשיב, אני מעכב את ביצוע החלטתי זו ב-30 יום, על מנת לאפשר לו השגה אפקטיבית על החלטה זו (בצירוף ההחלטה הקודמת).

בנסיבות הענין, כאשר התנגדותו של המשיב לגלות חומרי חקירה נדחתה בעיקרה, ועל פני הדברים - היתה חסרת כל יסוד - ישלם המשיב למבקשת ₪10,000, הוצאות ושכ"ט עו"ד בגין ההליך מושא בקשה זו.

מזכירות - אנא העתק לצדדים.

ניתנה היום, כ"ז אב תשפ"ב, 24 אוגוסט 2022, בהעדר
הצדדים.

[1] אל בית המשפט הוגש כתב קובלנה מתוקן ביום 18.8.2021.

[2] כל ההדגשות בהחלטה זו אינן במקור, אלא שלי, ש.ב.

[3] ברי שהשיקולים שהיו מונחים בפני הערכאות אשר הורו על סגירת הדלתיים או צו איסור הפרסום, היו שונים, וכלל אינם קשורים, לשיקולים שצריכים להישקל במסגרת בקשה לעיון בחומר חקירה, במסגרת קובלנה פלילית.

[4] אם יתברר, בהמשך, כי הדבר לא אפשרי - סביר כי האינטרס לאפשר הליך פלילי הוגן יגבר על שיקולים אחרים.